

KVALITETSDEKLARATION

Finansiärer och utförare inom vård, skola och omsorg

Ämnesområde
Offentlig ekonomi

Statistikområde
Finanser för den kommunala sektorn

Produktkod
OE0112

Referenstid
2016 (2017 Utförarregistret)

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål.....	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov.....	3
1.2 Statistikens innehåll.....	3
1.2.1 Objekt och population	4
1.2.2 Variabler.....	4
1.2.3 Statistiska mått.....	4
1.2.4 Redovisningsgrupper	4
1.2.5 Referenstider	5
2 Tillförlitlighet.....	6
2.1 Tillförlitlighet totalt.....	6
2 Osäkerhetskällor.....	6
2.2.1 Urval.....	6
2.2.2 Ramtäckning.....	6
2.2.3 Mätning.....	7
2.2.4 Bortfall.....	7
2.2.5 Bearbetning.....	7
2.2.6 Modellantaganden	7
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	8
3 Aktualitet och punktlighet	8
3.1 Framställningstid	8
3.2 Frekvens	8
3.3 Punktlighet	8
4 Tillgänglighet och tydlighet.....	8
4.1 Tillgång till statistiken	8
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik.....	8
4.3 Presentation	8
4.4 Dokumentation	8
5 Jämförbarhet och sam användbarhet	9
5.1 Jämförbarhet över tid	9
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	9
5.3 Sam användbarhet i övrigt	9
5.4 Numerisk överensstämmelse	10
Allmänna uppgifter	10
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	10
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	10
C Bevarande och gallring	10
D Uppgiftsskyldighet.....	10
E EU-reglering och internationell rapportering.....	10
F Historik.....	10
G Kontaktuppgifter.....	12

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Sedan ett antal år tillbaka är det vanligt att utförare av tjänster inom vård, skola och omsorg kommer från den privata sektorn istället för som tidigare nästan enbart från den offentliga. Det finansiella ansvaret ligger dock till största delen kvar hos det offentliga. Syftet med *Finansiärer och utförare inom vård, skola och omsorg* (FINUT) är att ge en samtidig redogörelse över hur utförandet och finansieringen av aktiviteter inom dessa branscher fördelas på olika samhällssektorer. För de privata utförarna är man även intresserad av att belysa lönsamhetsmått och personalens sammansättning. I huvudsak är intresset för statistiken politiskt.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Finansdepartementet är beställare och huvudanvändare av denna statistik. Statistiken utgör ett underlag för analys av utvecklingen av olika utförarkategorier och finansieringen av dessa inom vård, skola och omsorg.

Intresset för statistiken är också stort bland politiker, journalister och allmänheten. Detta inte minst på grund av den debatt som förs kring privata utförare inom normalt skattefinansierade verksamheter.

1.2 Statistikens innehåll

De statistiska målstorheterna beskriver finansiella flöden mellan finansiärer och utförare av tjänster inom vård skola och omsorg. Även antalet företag aktiva inom dessa branscher beskrivs, samt hur omsättning och lönsamheten är för denna grupp av företag. Dessutom redovisas hur företagets personal är fördelad efter kön, ålder och utbildningsnivå.

FINUT bygger på insamlade uppgifter från flera olika undersökningar:

- Räkenskapsammandrag för kommuner, landsting och kommunalförbund (RS), www.scb.se/OE0107
- Företagens ekonomi (FEK), www.scb.se/NV0109
- Organisationers ekonomi, www.scb.se/NV0117
- Registerbaserad arbetsmarknads statistik (RAMS), www.scb.se/AM0207
- Utförarregistret, www.scb.se/OE0112

Dessutom hämtas uppgifter från ett antal statliga myndigheters årsredovisningar och rapporter:

- Universitetskanslersämbetet
- Rättsmedicinalverket
- Statens institutionsstyrelse
- Migrationsverket

- Ekonomistyrningsverket

1.2.1 Objekt och population

Målobjekten är utförare av tjänster inom vård, skola och omsorg. Detta oavsett om de finansieras av offentliga eller privata medel. Dessa utförare kan förekomma inom kommunal sektor, landstingssektor, statlig sektor eller inom den privata sektorn.

Observationsobjekten är stat, landsting och kommuner, som utförare och köpare av tjänster. Samt företag inom branscherna vård, skola och omsorg som utförare och säljare av tjänster.

Populationen av målobjekt, som redovisas ovan, motsvarar väl intressepopulationen hos huvudanvändarna.

1.2.2 Variabler

Undersökningens målvariabler är finansiella flöden mellan finansiärer och utförare. För företagssektorn är även antal företag, produktionsvärde, förbrukningsvärde och förädlingsvärde, samt finansiella nyckeltal, som till exempel rörelsemarginal, vinstmarginal och avkastning på eget kapital målvariabler.

Bland målvariablerna ingår även antalet förvärvsarbetande inom vård, skola och omsorg, samt deras kön och utbildningsnivå. Även antalet köp som kommunerna och landstingen gör från företagssektorn är en målvariabel.

Observationsvariablerna sammanfaller med uppgifter från kommunernas och landstingens bokslut. För statlig sektor sammanfaller observationsvariablerna med uppgifter från statliga myndigheters årsredovisningar. I företagssektorn överensstämmer de flesta av observationsvariablerna med de som finns i den lagstadgade ekonomiska redovisningen. Även vissa uppgifter om företagens kundfördelning samlas in.

Vissa målvariabler som till exempel produktionsvärde och förädlingsvärde beräknas med hjälp av de värden som samlats in för observationsvariablerna.

Vissa observationsvariabler från Utförarregistret, som till exempel ersättning för specifika köpta tjänster och organisationsnummer på utförare av dessa, är sekretesskyddade. Detta begränsar möjligheten att redovisa detaljerade uppgifter, vilket ibland efterfrågas av användare. Förutom denna begränsning finns det inga kända skillnader mellan intresse- och målvariabler.

1.2.3 Statistiska mått

De statistiska mått som används är huvudsakligen summa uttryckt i miljoner kronor och antal förvärvsarbetande. Nyckeltalen redovisas som medelvärden, medianer och kvartiler för olika grupper av företag.

1.2.4 Redovisningsgrupper

Branscherna vård, skola och omsorg definieras enligt Standard för svensk näringsgrensindelning ([SNI 2007](#)):

- Utbildning (SNI-kod 85)

- Hälsa- och sjukvård (SNI-kod 86)
- Omsorg (SNI-kod 87-88)

Utförarna och finansiärerna delas in efter följande samhällssektorer:

- Stat,
- Landsting
- Primärkommun
- Kommunalförbund
- Offentligt ägda företag
- Privatägda företag
- Ideella organisationer och stiftelser
- Hushåll och individer
- Utlandet

För mer information om hur denna indelning relaterar till de klassifikationer som beskrivs i Meddelanden i samordningsfrågor för Sveriges officiella statistik [MIS 2014:1](#), se avsnittet 5.3 *Samarvänderbarhet i övrigt*.

För företag görs en indelning i kategorierna:

- Aktiebolag etc. Här ingår aktiebolag, handelsbolag och kommanditbolag, samt även utländska filialer och statliga affärsverk
- Enskilda näringsidkare, vilket avser hushåll med företagarkomst från rörelse.

Dessutom görs en storleksklassindelning av företagen efter antalet anställda:

- 0-19
- 20-49
- 50-99
- 100-199
- 200 eller fler

Redovisningsgrupper för förvärvsarbetande är kön och utbildningsnivå ([SUN2000](#)):

- Grundskolenivå
- Gymnasial utbildningsnivå
- Eftergymnasial utbildningsnivå
- Okänd utbildningsnivå

1.2.5 Referenstider

Huvuddelen av statistiken avser kalenderåret 2016, vilket är i linje med de senaste insamlade uppgifterna i undersökningen Företagens ekonomi. För den statistik som baseras på uppgifter enbart från undersökningen Utförarregistret avses kalenderåret 2017.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

FINUT är snarare att betrakta som ett system av olika statistiska undersökningar än en separat undersökning. Resultatet från dessa undersökningar sammanställs och redovisas. Någon skattning av resultatets osäkerhet redovisas inte, varken för slumpmässiga eller systematiska osäkerheter.

2 Osäkerhetskällor

FINUT bygger på uppgifter som samlats in i flera olika undersökningar. De osäkerhetskällor som redovisas för FINUT är därför gemensamma med de osäkerhetskällor som redovisas för respektive underliggande undersökning. För en mer djupgående analys hänvisas till dessa undersökningars kvalitetsdokumentation.

Den största osäkerhetskällan rör mätosäkerhet kring sektorfördelningen av finansiella flöden till samhällssektorerna Privatägda företag och Offentligt ägda företag. Dessutom kan urvals- och bortfalls osäkerheten i undersökningen Organisationers ekonomi ha en viss påverkan på statistikuppgifter som rör intäkter och kostnader i samhällssektorn Ideella organisationer och stiftelser.

2.2.1 Urval

Uppgifter till nyckeltalen för företagssektorn hämtas från den institutionella redovisningen (företagsenheter) av Företagens ekonomi (FEK). Dessa uppgifter baseras till stor del på administrativt material i form av standardiserade räkenskapsutdrag (SRU) som hämtas från Skatteverket. FEK gör också en viss direktinsamling av uppgifter görs också från de 600 största företagen. Eftersom detta är att betrakta som en totalundersökning bidrar dessa variabler inte till osäkerhetskällan.

Uppgifter om finansiärer (köpare) av tjänster producerade inom företagssektorn hämtas från den funktionella redovisningen (verksamhetsenheter) i Företagens ekonomi. Denna redovisning grundas på ett urval av företag som lämnar uppgifter om kundfördelning i sina verksamheter.

Uppgifterna som produceras med hjälp av Organisationers ekonomi är baserade på ett slumpmässigt urval av organisationer. Den relativa standardavvikelsen för skattningar av intäkter och kostnader i branscherna 85-88 ([SNI 2007](#)) ligger mellan 2,7 och 4,4 procent.

De övriga underliggande undersökningarna Räkenskapssammandrag och Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik, samt direktinsamlade uppgifter från statliga institutioner är alla att betrakta som totalundersökningar och bidrar därför inte till denna osäkerhetskälla.

2.2.2 Ramtäckning

För uppgifter om utförare inom kommuner, landsting och statlig sektor finns inga kända ramtäckningsproblem. Däremot kan ramtäckningsproblem förekomma bland de objekt som hör till företagssektorn eller till hushållens

icke-vinstdrivande organisationer. Framst beror detta på problem vid branschklassificeringar. Vår uppfattning är dock att detta inte är något som påverkar statistikens tillförlitlighet nämnvärt.

För en mer detaljerad beskrivning av ramar, rampopulationer och täckningsproblemhänvisas till respektive underliggande undersöknings kvalitetsdeklaration.

2.2.3 Mätning

I allmänhet fungerar mätningen bra i Räkenskapsammandragen (RS) och i den Registerbaserade arbetsmarknadsstatistiken (RAMS).

I Företagens ekonomi (FEK) fungerar mätningen bra för de uppgifter som baseras på det standardiserade räkenskapsutdraget. Det stora partiella bortfallet i kundfördelning samt osäkerhet kring vilken källa företagen egentligen använder för dessa uppgifter indikerar att det också finns en större risk för mätfel. Dessa eventuella mätfel skulle i så fall kunna påverka tillförlitligheten i sektorfördelningen av finansiella flöden till företagssektorn. För finansiering från kommuner och landsting mäts dessa flöden också från uppgifter inhämtade från finansiärerna. Se avsnitt 5.2 *Jämförbarhet mellan grupper* för en redogörelse av skillnadernas storlek.

2.2.4 Bortfall

I undersökningen Organisationers ekonomi finns ett visst bortfall. Detta kompenseras med hjälp av skatteuppgifter. Uppgifterna finns tillgängliga på en aggregerad nivå varför efterfrågade delposter imputeras enligt mönstret för de svarande inom varje branschgrupp. Viktmodifiering används för de objekt i bortfallet där skatteuppgifter saknas.

I undersökningen Företagens ekonomi förekommer också ett visst bortfall främst avseende uppgifter som inhämtas via standardiserade räkenskapsutdrag (SRU) och den direktinsamlade kundfördelningen. Detta bortfall imputeras med medelvärdet inom stratumet.

2.2.5 Bearbetning

Data från de underliggande undersökningarna bearbetas för att anpassas till denna statistikredovisning. Det finns risk för vissa bearbetningsfel i samband med detta, bland annat genom att data tolkas på ett felaktigt sätt. Ett visst manuellt inslag finns också vid överföringen av uppgifter från statliga organisationers årsredovisningar. Det finns dock inga kända exempel på att denna typ av eventuella bearbetningsfel historiskt har påverkat statistiken tillförlitlighet.

För övrig bearbetningsosäkerhet se respektive underliggande undersöknings Kvalitetsdeklaration.

2.2.6 Modellantaganden

I FEK görs vissa modellantaganden för att kunna redovisa på både företags- och verksamhetsnivå. Vidare görs modellantaganden för företag med brutet räkenskapsår. Vissa modellantaganden görs också för de företag som inte är mål för direktinsamlingen.

I RAMS görs en klassificering av personer som förvärvsarbetande baserat på modellantaganden.

I undersökningen organisationers ekonomi görs modellantagandet att organisationer utan anställda och intäkter under 1000 kr bidrar med värdet noll till samtliga undersökningsvariabler. Detta antagande påverkar förmodligen inte alls statistiken i FINUT.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Endast slutlig statistik redovisas.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Huvuddelen av resultatet publiceras med en eftersläpning på ungefär 21 månader efter referensårets slut. Eftersläpningen beror på att uppgifterna från den underliggande undersökningen Företagens ekonomi måste hinna bli färdigbearbetade.

Uppgifter som baseras på Utförarregistret publiceras med en eftersläpning på ungefär nio månader.

3.2 Frekvens

Statistiken sammanställs och redovisas årligen. Även de statistiska målstorheterna refererar till helår. De underliggande undersökningarnas insamling baseras på uppgifter för helår.

3.3 Punktlighet

Publiceringen följer planen enligt publiceringskalendern för SCB www.scb.se/hitta-statistik/publiceringskalendern, och statistiken publicerades i tid.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Resultatet publiceras på SCB:s webbplats, www.scb.se/OE0112, och i Statistikdatabasen www.statistikdatabasen.scb.se.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

Viss ytterligare bearbetning av statistiken kan beställas genom statistikproducenten, SCB. Kontaktinformation finns längst bak i detta dokument.

4.3 Presentation

Statistiken publiceras i Exceltabeller, vilka ersätter de tidigare publicerade Statistiska meddelandena. Vissa uppgifter från undersökningen Utförarregistret publiceras även i Statistikdatabasen.

4.4 Dokumentation

Någon ytterligare dokumentation av denna statistik görs inte. Däremot finns huvuddelen av de underliggande undersökningarna dokumenterade. De

finns dokumenterade i *Kvalitetsdeklarationer, Statistikens framställning (alternativt SCBDOK)* samt i *Statistikens detaljerade innehåll (MetaPlus)*. Dessa dokumentationer nås vis respektive undersöknings webbplats.

5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

I den senaste publiceringen baseras populationsavgränsningen för år 2000 på branscher enligt Svensk näringsgrensindelning från 2002 (SNI 2002). Övriga års populationsavgränsning baseras på SNI 2007.

Vissa förändringar avseende nyckeltalen genomfördes referensåret 2012. De enskilda näringsidkarna ingick då inte längre i redovisningen. Denna förändring gör inte nyckeltalen jämförbara med tidigare år (2007-2011).

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

När det gäller uppgifter om de privata utförarna finns källor att hämta *både* från utförarna och från finansörerna. Från utförarsidan finns uppgifter från företag i undersökningen Företagens ekonomi. Från finansörsidan finns uppgifter från kommuner och landsting i undersökningarna Räkenskapsammandrag för kommuner respektive landsting. För referensåret 2013 gjordes en jämförelse mellan de två olika källorna Företagens ekonomi och Räkenskapsammandraget. Denna jämförelse presenteras i tabellen nedan:

Jämförelse mellan olika källor avseende privata företag 2013, mnkr

Verksamhetsområde	Företagens ekonomi	Räkenskapsammandrag
Utbildning	26 336	26 266
Hälso- och sjukvård	32 082	25 490
Omsorg	30 672	31 961

Inom utbildningsområdet stämmer uppgifterna från de båda källorna väl överens. Inom verksamhetsområde hälso- och sjukvård visar de olika källorna dock en differens på ungefär 7 miljarder. Differensen beror på att i Räkenskapsammandraget ingår inte uppgifter om *Köp av tjänst*. Det gör det däremot i uppgifterna från Företagen ekonomi. Köp av tjänst kan exempelvis vara laboratorie-, röntgen- och ambulanstjänster.

Slutligen inom omsorgsområdet så är differensen mellan källorna ungefär 1,3 miljarder. Det är dock okänt vad denna differens beror på.

5.3 Sammanvändbarhet i övrigt

Uppgifter från denna statistik kan jämföras med övriga uppgifter insamlade i de olika underliggande undersökningarna. Tänk dock på att uppgifter baserade på utförare och finansörer kan skilja sig åt, se avsnitt 5.2 *Jämförbarhet mellan grupper*.

Indelningen i samhällssektorer följer standarden för institutionell sektorindelning (INSEKT 2014). Ett undantag görs för ideella organisationer och stiftelser, där klassificeringen i stället grundar sig på standarden för

indelning efter juridisk form (JURFORM). Uppdelningen på privatägda företag och offentligt ägda företag följer standarden för indelning efter ägarkontroll (ÄGAR 2000). Alla dessa tre standarder finns i Meddelanden i samordningsfrågor för Sveriges officiella statistik [MiS 2014:1](#). Utlandsägda företag har förts till gruppen privatägda företag.

Branschredovisningen följer Standard för svensk näringsgrensindelning 2007 ([SNI 2007](#)).

5.4 Numerisk överensstämmelse

Inga brister i den numeriska överensstämmelsen är kända inom FINUT.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt SCB:s föreskrifter ([2016:17](#)) om kvalitet för den officiella statistiken.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen ([2009:400](#))

Statistiken innehåller inga personuppgifter.

C Bevarande och gallring

Uppgifterna är inte arkiverade eller gallrade. Statistiken är korttidslagrad.

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger i de underliggande undersökningarna Räkenskapssammandrag för kommuner, landsting och kommunalförbund (RS), Företagens ekonomi (FEK). Den underliggande undersökningen Registerbaserad arbetsmarknads statistik (RAMS) bygger bl.a. på uppgifters om samlas in med uppgiftsskyldighet enligt Skatteförfarandelagen, SFS 2011:1244. Även i Utförrregistret föreligger uppgiftsskyldighet. För den underliggande undersökningen Organisationers ekonomi och föreligger dock ingen uppgiftsskyldighet.

E EU-reglering och internationell rapportering

Någon särskild EU-reglering finns inte av denna statistik. Någon internationell rapportering görs inte eller av denna statistik.

F Historik

Denna statistik framställdes första gången med referensår 2007. En del förändringar har skett i sammanställningen av statistiken. Bland annat har vi gjort om publiceringen av nyckeltalen som numera redovisas med medianvärde, istället för som tidigare med medelvärde. Sedan referensåret

2014 har dessutom uppgifter från undersökningen Utförarregistret ingått i statistiken.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Statistiska centralbyrån
Kontaktinformation	Caklin Doganson
E-post	Caklin.doganson@scb.se
Telefon	010-479 68 24